

Quo tibi potarum plus est in ventre salutem.

Hoc minus ex haustis hisce salutis habes.

Est sanitatis mater abstinentia.

Ut tibi non male sit, fuge quiddid in arbore crescit. *DREVEL. Aloc.*, lib. XI, c. IV.

Servare vires, si rura frequenter obires. Bacchus amet Glaucum, viclum quoque sumito paucum.

Esurias, sitias, vigiles; sic rheumata cures. Nam morbos multos ferula multa ferunt.

Abstinentia ac quiete morbos cures plurimos. *Ibidem.*

Vis sanus permanere?

Horis omnibus exercere:

Cursum canis non æmulare:

Motico cibo utere. *Ibid.*, c. v.

Anima sicca sapientissima. *HERACTUS.*

AUCTORES.

Jeremias Drexelius in *Aloc.*

Franciscus Labata. *Tit. Abstinentia.*

Philippus D'Outreman in *Pædagogio Christiano* p. 2, c. XXIV, § 6.

Petrus Canisius tom. IV, c. IV.

Ludovicus de Ponte tom. III, tr. II, c. XIV.

Petrus Sanchez in *Regno Dei* p. V, c. VII.

P. Albertus Magnus in *Paradiso anime* cap. VII.

Ludovicus Granatensis in *Silva locorum comm.* fol. 538.

Nicolaus Lancizius opuse II, c. II et XV.

Jacobus Alvarez t. II de *adept. virt.* I, III, p. II, c. x et XI.

Franciscus Arrias tom. III, tr. V, a., c. IV usque ad XXI.

Didacus Stella de *contemptu mundi* I, III, c. XVIII.

Bernardinus Rosignolius de *discipl. Relig. perf.* I, IV, cap. XXXIV.

Matthias Faber *Fer. Cin.* conc. I et II.

Item *Dom. I Quadr.* conc. IV, v et VI.

Thomas Stapletonus text. 2 in *Dom. I Quadr.* Item text. 6 in *Dom. infr. Nativ.*

Josephus Mansi *Bibl. moralis* tr. I.

ACCEPTIO PERSONARUM.

QUOAD ESSENTIAM.

DEFINITIO. — Juxta S. Thomam est inæqualitas Justitiæ distributiæ, in quantum alicui attribuitur præter proportionem. S. THOM. II, II, qu. LXIII, art. 4.

Seu, ut fusiùs describit Alexander de Alexandris, est injuria, qua personæ personæ præfertur in conferendo ei aliquid, quod ex debito justitiæ alteri est conferendum, ratione alicujus conditionis transitoria, non congruentis ad ipsam rem existentis circa Personam, puta divitiarum, potestatis terrene, vel cognationis carnalis, et non ob meritum ejus ad ipsam rem. *ALEX. AL. II, II, de accept. pers.*

ACTUS. — Octo assignantur in Jure Canonico. Primus est in *Pœnitentiæ impositione*, de qua sic loquitur Concilium Laodicense: Sacerdos pœnitentiam imploranti absque Personarum acceptione pœnitentiam secundum leges injungat, negligentiore vero pœnitentes tardius reconcilientur. *XXVI, q. VII, can. 6.*

Secundus est in *Pœnitentiæ definitione*, de qua sic Nicolaus Papa: Necessè est, secundum sacrarum Scripturarum documentum, ac secundum justitiæ tramitem, et accusatum, et accusatorem simul adesse, et unam partem, qualemque prædita sit auctoritate, sic prorsus audiri, ut alteri parti nullum præjudicium irrogetur. *Q. VI, can. 20.*

Tertius est in *Fidei prædicatione*, de qua idem Pontifex sic scripsit: Ubina legistis Imperatores antecessores vestros Synodalibus conventibus interfuisse, nisi forte in quibusdam, ubi de fide tractatum est, quæ omnium communis, quæ non solum ad Clericos, verum etiam ad Laicos, et ad omnes omnino pertinet Christianos? *Dist. CXVI, c. IV.*

Quartus est *Hospitum receptione*, de qua Sanctus Chrysostomus: Abraham hospitalem se circa omnes ostendebat. Si scrutator esset circa refugientes ad se, nunquam Angelos hospitio recepisset; fortassis enim non putasset Angelos, sed cum reliquis repelleret; sed quoniam omnes recipiebat, suscepit et Angelos. S. CHRYS. in ep. ad *Hebr.*

Quintus est in *elemosynarum largitione*,

nam hæc, teste S. Hieronymo, indifferenter omnibus patet, juxta illud: Omni tribue. S. HIER. ad *Paul.*

Sextus est in *dignitatum collatione*, quoniam, ut ait Sanctus Chrysostomus, non, qui major fuerit in honore inter homines, ille est justior, sed qui justior, ille major. S. CHRYS., h. XII, in cap. XIII *Matth.*

Septimus est in *honoris exhibitione*, nam vilissimus computandus est, nisi præcellat scientia et sanctitate, qui est honore præstantior, ut Symmachus Laurentio, Mediolanensi Episcopo, scripsit.

Octavus est in *judiciorum declaratione*, de qua Josaphat dixit ad constitutos a se Judices: Videte, quid faciatis, non enim hominis exeretis judicium, sed Domini, et quodcumque judicaveritis, in vos redundabit. Non enim est apud Dominum Deum nostrum iniquitas, nec Personarum acceptio, nec cupido munerum. *Lib. II, Paral., c. XIX.*

EX S. SCRIPTURA.

QUALITAS. — Non consideres personarum pauperis, nec honores vultum potentis, juste judica Proximo tuo. *LEV. XIX, 15.*

Nulla erit distantia personarum; ita parum audies, ut magnum. *DEUT. I, 17.*

Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini Jesu Christi gloriæ. Etenim si introiret in coetum vestrum vir annulum aureum habens, in veste splendida, introiret autem et pauper in sordido habitu, et intendatis in eum, qui indutus est veste præclara, et dixeritis ei: Tu sede hic bene; pauperi autem dicatis: Tu sta illic, aut sede sub scabello pedum meorum; nonne judicatis apud vosmetipsos, et facti estis judices cogitationum iniquarum? Audite, Fratres mei dilectissimi, nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, et heredes regni; quod repromisit Deus diligentibus se? *JACOB. II, 1.*

DAMNUM. — Si legem perficitis regalem secundum Scripturas: Diliges proximum tuum, sicut te ipsum, bene facitis; si autem personas accipitis, peccatum operamini, rearguti a lege quasi transgressores. *B. 8.*

Est, qui perdet animam suam præ confusione et ab imprudenti persona perdet eam, personæ autem acceptione perdet se. *ECCL. XXIV.*

EX SS. PATRIBUS.

QUALITAS. — Nos non judicatis secundum merita causarum, sed personarum; non jura, sed munera; non quod ratio dicit, sed quod voluntas affectet; et non quod sentiat, sed quod mens cupiat; non quod liceat, sed quod libeat. Nunquam in vobis est ita simplex oculus, ut totum corpus lucidum sit; sed aliquid semper dimittitis fermenti, quo totam massam corrupit. *INNOC. I, II, de cond. vil. hum.*

Clamat pauper, et nemo exaudit; loquitur dives, et quilibet applaudit. Dives locutus est, et omnes tacerunt, et verbum illius usque ad urbem perducunt. Pauper locutus est, et dicitur: Quis est hic? et si offenderit, subvertent eum. Clamat vim patiens, et nullus exaudit, vociferatur, et non est qui judicet. Diviti dicitur: Tu sede hic bene; pauperi vero: Tu sta illic, vel sede sub scabello pedum meorum. *Idem.*

Nec bonis adversariorum, si honestum quid habuerint, detrahendum; nec amicorum sunt laudanda vitia, et unum quodque non personarum, sed rerum pondere judicandum est. S. HIERON. ad *Pammoch.*

Personam hominis accipere est, hominem, non quia homo, sed propter aliquid quod circa ipsum est, honorare. S. GREG. in *hom. IV Mor.*

FUGA. — Absit, Domine, ut in tabernaculo tuo præ pauperibus accipiantur persone divitum, aut præ ignobilibus nobiles, quando potius infirma mundi elegisti, ut confunderes fortia. S. AUG. in *Serm.*

EXEMPLA.

Anno Christi 568, cum Justinus Imper. videret subditos a suis dominis gravissime opprimi, nec monitis et rescriptis quidquam proficeret, convocatis aliquando in Curiam potentibus eos hortatus est, ut vel deinceps a simili oppressione pauperum abstinere, aut alium Imperatorem eligerent. Quo audito procerum quidam assurgens, sic Imperatorem allocutus est: Constitue me coram omnibus prefectum urbis, mandaque, ut cujusque rationem potiore justitia non habeam, utque mihi de tuis rebus monitorio aditus semper pateat, et recipio, me intra

mensem effecturum, ne ulla amplius injuria illata audiat. Quod cum pergratum fuisset Imperatori, ideoque ipsum Præfectum constituisset, paulo post venit vidua et a magistratu suo omnibus facultatibus spoliata se fuisse conquesta est. Unde statim Præfectus cum per hanc viduam primo, dein per aliquem ex famulis citari jubet, cumque is non comparuisset, sed a rege ad convivium invitatus fuisset, eo ipse quoque Præfectus se confert, atque Imperatori: Si in eo persistis, o Imperator, quod mihi mandasti, ne scilicet cuiquam eorum, qui pauperes opprimunt, parcam, scito, me quoque promissis satisfacturum. Sin eos tu, potentia ductus, amicos potius habes et conviviis adhibes, scito, me quoque detrectare ea, quæ in me recepi. Ad quod cum Imperator responderet, ut seipsum solio detraheret, si solum sciret, Præfectus illico oppressorem abripi, in curiam abduci et causa examinata, verberibus muletari, caput radi, nudumque asino impositum per urbem circumduci jubet, omnes vero opes illius mulieri viduæ addicit. Quo facto omnes adeo conterriti magistratus, ut nulla unquam injuria deinceps illata andiretur, ipse vero Præfectus patria dignitate ornatus in officio confirmaretur. FAB. conc. VIII, in fest. S. Magd.

Canutus, Wandalorum Rex, cum plurimos in Introcino deprehensos ad mortem damnasset et unus ex illis clamaret, se de principis Canuti cognatione esse, respondit Rex: Ergo cognato nostro, ut honoratior sit locus, sublimius patibulum præparate. GRANZIUS. l. III, Wand. c. XXXII, apud FABR. IX in Dom. 22, post Pent.

Canutus, Haraldo defuncto, Danorum Rex factus, cum magnatum insolentia solutos, hebetatosque prisci juris nervos aspiceret, omnibus ingenii modis ad reparandam patrii moris disciplinam conmissis, probatoris justitiæ cultum severissimis edidit institutis, contusumque et labentem aequitatis tenorem in pristinum habitum revocavit. Non sanguini, non necessitudini, quo minus juste se gereret indulgentiam habuit, nullius amicitie aut familiaritatis impunitatem injuriæ tribuit; sed omnia antiquæ consuetudinis momenta præcurrans labefactatum juris vinculum, tenacissimo nexu astrinxit, ac paternæ severitatis vestigia sollicitus usurpavit. SAXO. GRAM. t. XIII Hist. Danica.

Cum S. Dunstanus, Cantuariensis in An-

glia Archiepiscopus, luxum quorundam ex Clero castigare vellet, ejusque veniam et impunitatem Rex ipse deprecaret, imago Christi, cruci affixi, quæ presens erat, ad Dunstanum conversa, hæc dixit: Castiga illos, neve parce. Qua voce stupefactus Rex a deprecatione destitit. PETRUS RIBADENEIRA l. II de Principe Christiano, v, ex SCRIBO, t. II.

SIMILITUDINES.

Quemadmodum sol tam egenis quam divitibus æquali modo ac mensura lumen dispensat, sic Principum est, sine ullo, personarum respectu, subditorum causas examinare, et æquali justitiæ temperatione judicare. CAROLUS V, apud FABR. l. c.

Sicut caprea æqualiter læc porrigit gemellis, etsi alter candidus, alter niger sit; ita æqualiter charitas dispensanda est hominibus, etiamsi alius pauper, alius dives sit; unde de Sponsa dicit Sponsus: Duo ubera tua sicut duo hinnuli capreae gemelli. CANT. IV, 5.

Sicut Verbum ad dexteram Patris sedens, quinque vulneribus suis trahit animas beatas ad se, tanquam ad objectum beatificum, et in terra alias ad se creaturas trahit vi meritum, et tanquam objectum contemplationis; sic anima in memoriam revocans sibi vulnera Christi a Verbo relicta, trahit ad se quinque icibus amoris omnes creaturas, desiderando ex charitate accendere omnes amore Verbi, et spargere ubique illum ignem, quem Verbum venit accendere in terra. Vita S. Mod. de Paz. p. s. § 2.

ASCETICA.

Etsi omnes homines studiose vitare debent acceptionem Personarum, præcipue tamen Asceta conari debet, ut omnes universali amore complectatur, nec ullum inter Personas ob naturalem motivum, sine gravi ratione, faciat discrimen; cum enim hic supponatur magis illuminatus a Deo, merito ab eodem quoque requiritur, ut prioribus oculis proximum suum consideret, et non tam externa corporis aut facultatum bona, sed internam animæ pulchritudinem attendat; id quod breviter et bene S. Bernardus indicavit, dum dixit: Sunt namque, qui pulchros, despectis deformibus, amant et

laudant, suspiciunt et honorant; illi vero, qui sanos habent oculos, solam animi pulchritudinem in homine diligunt et reverentur. S. BEAN. de ord. vit.

Ut ergo hæc doctrinam tanto perfectius observare queat Asceta, tria præcipue bene nosse et considerare debet.

Primum est, ut sciat, quid in iis, cum quibus agere solet, considerare debeat, nempe non exteriorum corporis (quod saccus stercorum, sterquilinum nive coopertum, sepulchrum foris dealbatum, intus autem plenum ossibus est) formam, sed internam animæ decorem et dignitatem (quæ ex eo, quod sit imago et similitudo SS. Trinitatis, vivum Spiritus S. templum, membrum Christi, ejusdem sanguine pretiosissimo lotum, emptum et redemptum, hæres regni cælestis etc. exurgit) attendat; hæc namque motiva cum in omnibus æqualiter reperiantur, merito ad æqualem quoque allicere debent amorem.

Secundum est, ut diligenter consideret exempla, quæ in hoc genere Christus, SS. Apostoli, alique viri sancti et zelosi reliquerunt. Et Christus quidem per appositum nobis, teste S. Ambrosio, specimen dedit, dum ad curandum Reguli filium, etsi coram ab eo nec obiter rogatus, domum tamen illius pergere noluit, ne in illo curando videretur divitias et dignitatem respexisse. E contrario vero ad servum Centurionis, licet ipse Centurio non rogaverit, sanitati restituendum mox dixit: Veniam, et curabo eum; ne videretur in famulo tali conditionem despexisse, et ut formam daret imitandæ humilitatis, qua humilioribus juxta ac superioribus deferendum doceret. Sed et S. Paulus hæc in parte præclarum se magistrum exhibuit, hinc tam sollicitè monuit, ut non sit servus, non masculus, non femina, sed omnes unum in Christo Jesu, non ignarus videlicet, Christum omnes homines velle salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire; sed et dedisse semetipsum redemptionem pro omnibus. GAL. 1.

Hinc, et Pater cælestis aliquando S. Catharinæ Senensi dixit: Recte desiderii sancti sine dubio acceptat omnes, ex eo, quia anima famelica mei honoris non est contenta particulam habere, sed omnes habere peroptat; bonos habere querit, ut eam adjuvet in suo reti ponere pisces, et ut sibi met quotidie conservent, et augeant perfectionem; imperfectos vero cordialiter af-

fectuose desiderat, ut boni sint; infideles quoque tenebrosos exoptat, ut veniant ad lumen sancti Baptismatis. Omnes ergo peroptat habere, cujuscumque conditionis vel status existant, ut ex eo, quod omnes in me videt, a mea bonitate creatos, cum tam ignifera charitate, atque pretioso sanguine Jesu Christi Filii mei redemptos. (DIA. CXLVI.)

Tertium est, ut quantum est ex se, propensus ad plebeios, humiles et egenos, quam opulentos ac honoratos excolendos et juvandos inclinet. 1. Quia sic Christus exemplo suo docuit, qui et inter signa adventus sui nuntiari S. Joanni jussit, quod Pauperes evangelizentur. MATH. II, 5.

2. Quia in pauperibus magis elucet imago Christi, qui, cum esset dives, propter nos egenus factus est, ut illius inopia nos divites essemus. 3. Quia securiores hæc ratione sumus, nos pure Deum, ejusque honorem in procuranda proximi salute querere. 4. Quia humilium, abjectorumque conversatio humilitatis nostræ conservatio est. (I Cor. II.)

5. Quia constat experientia, apud hos utilius locum apud alios operam nostram collocari, cum ut plurimum æquiore animo salutis monita, reprehensiones, ac leges accipiant, quam divites et honorati, apud quos multa sepe ex respectu supprimuntur, quæ postea suppressa fuisse, non modice dolemus. 6. Quia cum magnis dominis multum temporis, nullo aut certe perexiguo fructu conteritur, ex turba simplici plerumque plurimum lucri brevissimo tempore reportatur; quia cum istis statim ad rem venire potest, quo cum magnatibus non nisi per ambages obtinetur.

MISCELLANEA.

QUALITAS. — Non male hæc acceptionem personarum descripsit Ovidius, dum cecinit:

Curia pauperibus clausa est; dat census honores;

Census amicitias; pauper ubique jacet. (OVID. l. I Amor. Laert.)

Nec inepte Solon et Anacharsis leges araneorum telis comparabant; ut enim hæc infirmiora animalia retinent, validiora transmittunt; ita a legibus humiles et pauperes constringuntur, divites et præpotentes liberi relinquuntur. (VALER. MAX. l. VII Sap. dicta.)

AXIOMATA.

Dat veniam corvis, vexat censura columbas. JUVEN.

Instar multorum est, quem Jupiter æquus amavit. *Ibid.*

Neminem gravat, quod æquo quilibet facit modo.

AUCTORES.

Josephus Langius, in *Polyantha* V, eodem.

Alphonsus Rodriguez, p. III, tr. I, c. XIV.

Nicolaus Lancizius, opusc. XIII, c. VIII.

ACEDIA.

QUOAD ESSENTIAM.

DEFINITIO. — Acedia est tædium spirituales boni quo quis negligit bona debita inchoare, aut coepita perficere; ut S. Bernardus describit. IN ERIST.

S. Gregorius dicit eam esse languidam dejectionem utriusque hominis de virtutum laudabili exercitio. Sed et alii SS. Patres per eam communiter intelligunt tædium in exercitiis actionibus piis ad salutem necessariis.

Juxta S. Thom. Acedia est remissi animi languor ad bene operandum, præsertim vero tristitia est de re spirituali. Quæ has gignit filias: Malitiam rancorem, pusillanimitatem, desperationem, torporem circa præcepta necessaria, mentisque circa res illicitas evagationem. S. TH. II, III, q. xv, art. 1.

Juxta S. Damascenum vero acedia est quedam tristitia aggravans quæ scilicet ita deprimit animum hominis, ut nihil ei agere libeat, sicut ea, quæ sunt acida, frigida sunt. *Ib.* art. 4.

Et ideo acedia importat quoddam tædium operandi, ut patet per hoc, quod dicitur in Glossa super illud psalmi: Omnem escam abominata est anima eorum. A quibusdam dicitur, quod acedia est torpor mentis, bona negligentis inchoare. S. Bonaventura, S. Augustinum sectatus, eam definit: Tædium interni boni. S. BONAV. p. I, cons. VII.

Denominatur a græca voce, significans tristitiam ac tædium, quia per eam anima tædium habet de omni spirituali difficili, etc. Desidia dicitur, quasi desistentia; negli-

gentia vero magis respicit significationem propriam, scilicet omissionem circumstantiæ debite; quasi non diligentia; sunt autem comites negligentiae, torpor et pigritia, quæ, quamvis sint idem, tamen pigritia dicitur, eo quod pigeat difficultas laboris; torpor vero aspicit appetitum quietis.

DIVISIO. — Varie a variis dividitur. 1. Marchantius juxta definitionem S. Bernardi supra traditam assignat duas species, quarum prior est, quæ bona opera cum tædio, et tristitia aggredimur; posterior, quæ inchoata bona ex tædio intermittuntur. In *Horto Past.*

2. Jacobus Alvarez in mortalem et venialem dividit, quarum prior morti spirituali comparatur, de qua S. Paulus dixit: Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus. *EPH. v, 14.*

Et Siracides: Tabitudo et mors imminet in mandatis ejus. *ECCL. XXVIII, 37.*

Posterior somnus spiritualis vocatur, de quo S. David locutus est: Dormitavit anima mea præ tædio. *PS. CVIII, 28.*

ACTUS. — In exercitiis spiritualibus remisse se gerere; meditari sine fructu; orare sine devotione; conscientiam suam cursim examinare; legere, quæ delectent, non quæ moveant; in confessione durum, in communione lapidem et sine sensu existere; in exhortationibus spiritualibus sponte ad aliena distrahi, ita ut cum Israelitis dicat: Anima mea nauseat super cibo isto levissimo. *NUM. XXII, 5.*

Nunquam se colligere; nam ut recte Thomas Kempensis ait: Si fortiter proponens saepe deficit, quid ille qui raro aut minus fixe aliquid proponit? *LIV. III, c. XIX, §2.*

Proposita sua assidue mutare; nam, ut idem dixit: Si pietatis causa, aut fraternæ utilitatis proposito quandoque consuetum omititur exercitium, facile postea poterit recuperari. Si autem tædio animi, aut negligentia facile relinquatur, satis culpabile est, et nocivum sentietur.

Otium et carnalia desideria sectari; nam ut recte S. Gregorius dixit, mens, quia se ad superiora stringenda non dirigit, neglectam se inferius per desideria expandit. Et dum studiorum sublimium vigore non constringitur; cupiditatis infimæ fame sauciatur, ut, quo se per disciplinam ligare dissimulat, eo se esuriens per voluptatum desideria spargat. S. GREG. I. III *Past. XVI.*

Cui recte per Salomonem dicitur: Propter frigus piger arare noluit, mendicabit ergo æstate, et non dabitur ei. *PROV. XXVI, 4.*

Colloquia inutilia querere et frequentare; nam, ut iterum pius Asceta ait: Ideo tam libenter loquimur, quia per mutuas locutiones ab invicem consolari quærimus et cor diversis cogitationibus fatigatum optamus relevare. *L. I, 2, 40.*

Ferventes homines aversari, et Patres Spirituales fugere; de quo gradu sic loquitur S. Laurentius Justinianus: Instigant livore detractionibus lingue habenas laxant (tepidi fratres) et vitam proximorum murmurationibus dilaniare non cessant, observant gressus, verba discutunt, et mores illorum, quibus invident, semper diducunt. Eorum derogant devotionibus, eorum virtutibus læcessunt, eorumque bonis operibus affliguntur. Facile et pro minimo adversus eos, qui æmulantur, turbantur, nec spiritu livoris agitati suum valent cohibere vel dissimulare furorem. Non possunt pacifice loqui, sed mox, ut verba protulerint, fervore intrinsicis inchoant, forisque contumeliosa verba jaculantur. Bonum illorum malum dicunt, sed vel utinam malum bonum. Insanabilis prorsus istorum est languor; non enim placantur blanditiis, non mulecentur obsequiis, non rationibus acquiescunt. Quin potius, quemadmodum lignum accenditur additione lignorum, ita et horum passio augetur multiplicatione virtutum. S. LAUR. *JUST. de dis. Mon. XII.*

FILLE ACEDIE. — S. Isidorus sequentes septem filias ei assignat, quæ sunt, otiositas, somnolentia, importunitas mentis, inquietudo corporis, instabilitas, verboritas, curiositas. S. ISID. I. III, *de summo bono. XXXVII, ap. S. Th. cit.*

EX S. SCRIPTURA.

QUALITAS. — Vade ad formicam, o piger, et considera vias ejus, et discite sapientiam: quæ eum non habeat ducem, nec præceptorem, nec principem, parat in æstate cibum sibi, et congregat in messe, quod comedit. *PR. VI, 6.*

Vult, et non vult piger: arare noluit, mendicabit ergo æstate, et non dabitur ei. *PR. XIII, 4.*

Habeo adversum te pauca, quod charitatem tuam primam dereliquisti. Memor esto

itaque, unde excederis, et age poenitentiam, et prima opera fac. *ECCL. IX, 40.*

Quodcumque facere potest manus tua, instanter operare: quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas. *HEBR. XII, 12.*

Propter quod remissas manus et soluta genua erigite, et gressus rectos facite pedibus vestris, ut non claudicans quis erret, magis autem sanetur. *IB. XXVI, 13, 14.*

Dicit piger, leo est in via, et leena in itineribus: sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo. Abscondit piger manum sub ascella sua, et laborat si ad os suum eam converterit. Sapienter sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias. *IB. 15, 16.*

DAMNUM. — Pigrum dejicit timor: animæ autem effeminatorum esurient: qui mollis et dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipantis. *PR. XVIII, 8.*

Pigredo immittit soporem, et anima dissoluta esuriet. Qui custodit mandatum, custodit animum suum. Qui autem negligit viam suam, mortificabitur. Abscondit piger manum suam sub ascella, nec ad os suum applicat eam. *IB. XIX, 16.*

Desideria occidunt pigrum: noluerunt enim quidquam manus ejus operari: tota die concupiscit et desiderat: qui autem justus est tribuet, et non cessabit. *IB. XXI, 25.*

Qui operatur terram suam, satiabitur panibus: qui autem sectatur otium, replebitur egestate. *IB. XXVIII, 19.*

In labore hominum non sunt, et cum hominibus non flagellabuntur. Ideo tenuit eos superbia, aperti sunt iniquitate et impietate sua. *PS. LXXII, 5.*

Maledictus, qui facit opus Domini fraudulenter; vel, ut septuaginta transtulerunt, negligenter. *JER. LXVIII, 10.*

Sic stulti estis, ut, cum spiritu cœperitis, nunc carne consumimini. *GAL. III, 3.*

Videns fici arborem unam secus viam, venit ad eam, et nihil invenit in ea, nisi folia tantum, et ait illi: Nunquam te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea. *MATTH. XIII, 19.*

Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua, et venit quærens fructum in illa, et non invenit. Dixit autem ad cultorem vineæ: Ecce anni tres sunt, ex quo venio quærens fructum in ficulnea hac, et non invenio; succide ergo illam: ut quid etiam terram occupat? At ille respondens, dicit